

گزارش عملکرد کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه در سال ۱۴۰۴

سال ۱۴۰۴ سالی پرفراز و فرود با اتفاق‌های تلخ و شیرین زیادی مانند همه سال‌ها همراه بود. با این وجود بروز دو جنگ تحمیلی در خرداد و اسفند ماه و حوادث تلخ دی ماه، اتفاق‌هایی بودند که اثرگذاری زیادی در فعالیت‌های دانشگاه گذاشت. با این وجود کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه با توجه به نقش محوری در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی تلاش کرد تا جایگاهی باثبات در ارائه خدمات به جامعه کاربران داشته باشد.

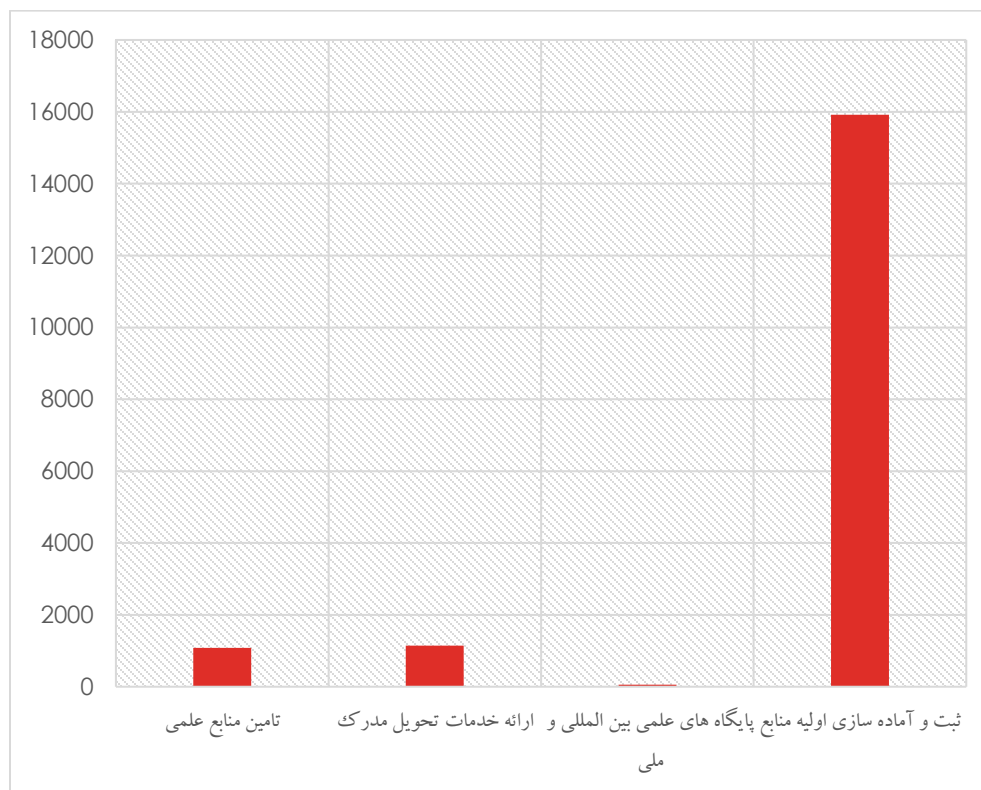
در حقیقت، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علامه طباطبائی به‌عنوان یکی از غنی‌ترین کتابخانه‌های کشور در حوزه علوم انسانی و اجتماعی، نقشی حیاتی در حمایت از آموزش و پژوهش در دانشگاه ایفا می‌کند. این گزارش خلاصه‌ای از فعالیت‌های کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه در سال ۱۴۰۴ است که با هدف بهینه‌سازی خدمات، ترمیم و توسعه زیرساخت‌ها، و ارائه خدمات نوین انجام شده است تا کتابخانه بتواند به بهترین شکل ممکن به نیازهای کاربران پاسخ دهد. در ادامه گزارشی از عملکرد کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه، شامل فعالیت بخش‌های تأمین منابع اطلاعاتی، آماده‌سازی و سازماندهی منابع اطلاعاتی، ارائه خدمات جاری از قبیل امانت، رزرو، راهنمایی کاربران، توسعه و به‌روزرسانی وبگاه کتابخانه، ساماندهی امور جاری کتابخانه‌های دانشگاه، دسترس‌پذیرسازی پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی و خارجی، آموزش کاربران، خدمات مرجع، مدیریت سالن همایش ارائه شده است.

در جدول و نمودار ۱ بر اساس داده‌های عملکردی نمایشی از توسعه منابع علمی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه با فرمت‌های مختلف منابع اطلاعاتی ارائه شده است.

جدول ۱. قالب و تعداد منابع اطلاعاتی تأمین و آماده شده در واحد تأمین منابع اطلاعاتی

تعداد	قالب منابع اطلاعاتی
۱۰۷۹	تأمین منابع علمی
۱۱۴۸	ارائه خدمات تحویل مدرک

۵۳	پایگاه های علمی بین المللی و ملی
۱۵۹۲۰	ثبت و آماده سازی اولیه منابع

نمودار ۱. عملکرد واحد تأمین منابع علمی

داده های جدول و نمودار ۱ نشان می دهند که ثبت و آماده سازی منابع علاوه بر منابع جدید تأمین شده شامل منابع اطلاعاتی اهدائی موجود در کتابخانه به تعداد ۱۵۹۲۰ عنوان اثر جدید است که در حال آماده سازی برای استفاده در خدمات به کاربران است. در کنار این فعالیت، ۱۰۷۹ منبع اطلاعاتی جدید به صورت چاپی و الکترونیکی به مجموعه کتابخانه اضافه شده است. پایگاه های اطلاعاتی جدید و تأمین منابع با استفاده از خدمات تحویل مدرک نیز در دستور استفاده برای تأمین منابع است.

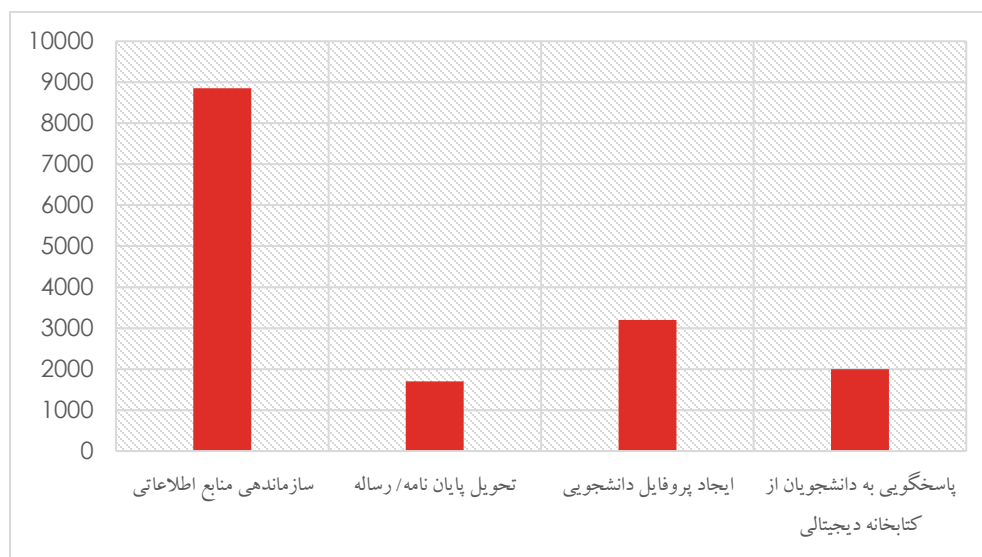
جدول ۲. عملکرد واحد سازماندهی منابع اطلاعاتی

فعالیت	تعداد
--------	-------

گزارش عملکرد کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه در سال ۱۴۰۴

۸۸۵۰	سازماندهی منابع اطلاعاتی
۱۷۰۰	تحويل پایان نامه / رساله
۳۲۰۰	ایجاد پروفایل دانشجویی
۲۰۰۰	پاسخگویی به دانشجویان از کتابخانه دیجیتالی

نمودار ۲. عملکرد واحد سازماندهی منابع اطلاعاتی

جدول و نمودار ۲ نشان‌دهنده تنوع فعالیت واحد سازماندهی منابع اطلاعاتی است. در این واحد علاوه بر سازماندهی منابع اطلاعاتی تأمین شده و موجود در کتابخانه در تالار اهدائی، اقدام‌هایی در حوزه تحويل و سازماندهی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاه، ایجاد پروفایل‌های دانشجویان جدید و پاسخگویی به کاربران کتابخانه دیجیتالی دانشگاه و کتابخانه مجازی بریکس است.

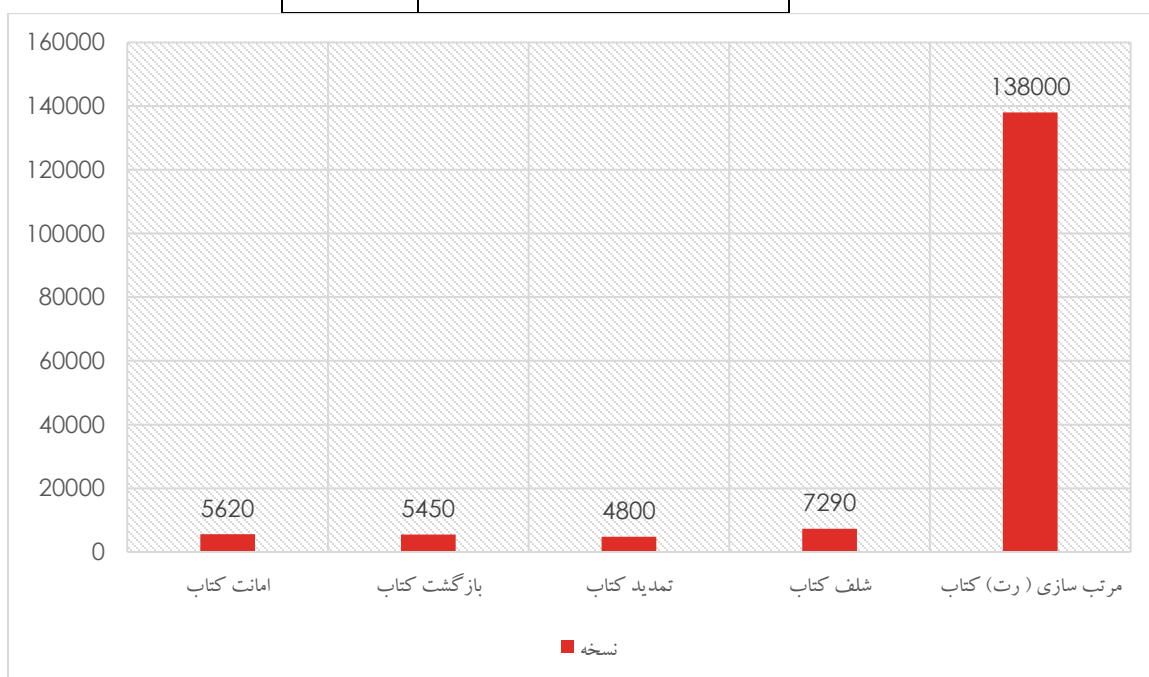
جدول و نمودار ۳ نشان‌دهنده عملکرد واحد خدمات به کاربران کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه است.

جدول ۳. عملکرد واحد خدمات کاربران کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه در سال ۱۴۰۴

نسخه	فعالیت
۵۶۲۰	امانت کتاب
۵۴۵۰	بازگشت کتاب
۴۸۰۰	تمدید کتاب

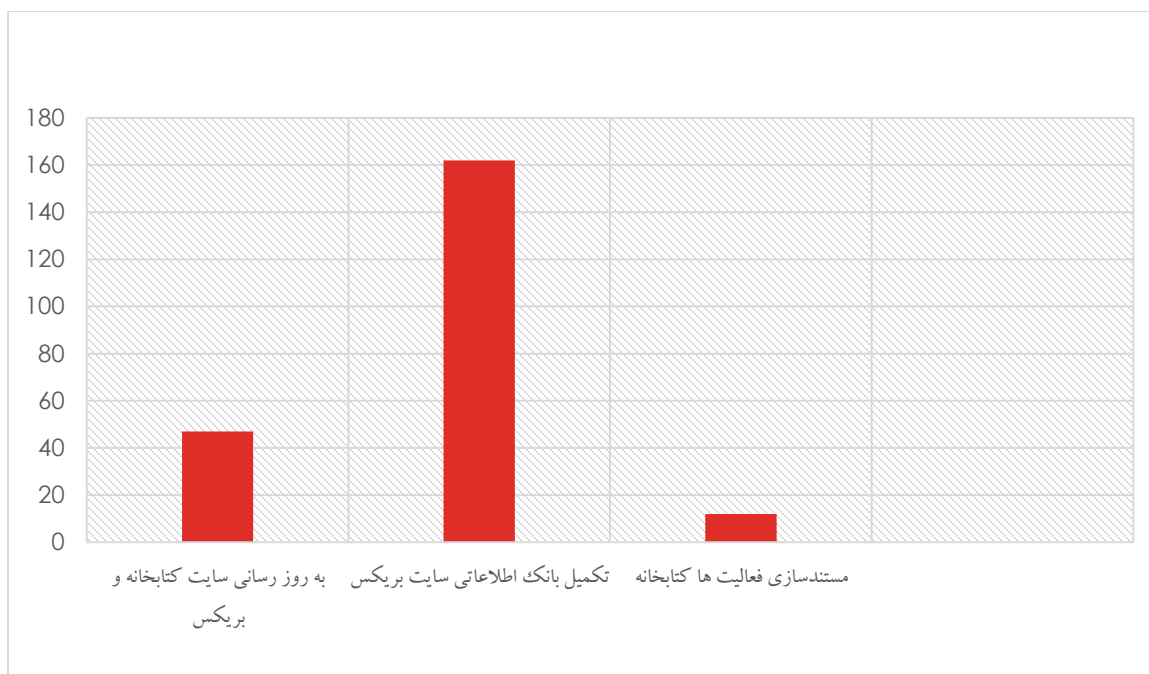
گزارش عملکرد کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه در سال ۱۴۰۴

۷۲۹۰	شلف کتاب
۱۳۸۰۰۰	مرتب سازی کتاب‌ها

جدول و نمودار ۳ نشان‌دهنده عملکرد واحد خدمات کاربران است. یکی از فعالیت‌های مهم این واحد در سال جاری ساماندهی منابع اطلاعاتی در مخزن اصلی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد است. در کنار این فعالیت عمده، فعالیت‌های جاری کتابخانه در این بخش به قوت خود باقی است. اقدام دوم در این زمینه انتقال واحد خدمات کاربران به طبقه زیرین کتابخانه و در جوار مخزن است که امکان نظارت بیشتر بر مخزن کتابخانه را می‌تواند داشته باشد.

نمودار ۴ نشان‌دهنده عملکرد واحد روابط عمومی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد است.

نمودار ۴. عملکرد واحد روابط عمومی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه در سال ۱۴۰۴

تمرکز اصلی این واحد در سال جاری که برای نخستین بار در نیمه دوم سال شکل گرفت، تمرکز بر بانک اطلاعاتی کتابخانه مجازی بریکس بود. در کنار این فعالیت اقدام‌هایی در تولید محتوا و ارتباط با کاربران در کتابخانه شکل گرفت که تأثیر مستقیمی بر اطلاع‌رسانی خدمات و معرفی رویدادهای کتابخانه است.

جدول ۴. گزارش با جزئیات اقدام‌های صورت گرفته در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد در سال ۱۴۰۴

محور فعالیت‌ها	نوع فعالیت	تعداد
	تمدید اشتراک پایگاه‌های اطلاعاتی شامل فرایند استعلام قیمت، تهیه پیش‌فاکتور و پرداخت هزینه اشتراک پایگاه اطلاعاتی	۷
	پیگیری دریافت فاکتور، پرداخت وجه، بررسی و مطابقت اقلام خریداری شده با فاکتور خرید، ارائه اسناد مالی و تسویه حساب با کارپردازی برای منابع فارسی و لاتین خریداری شده	۱۰۷۹ عنوان
	بررسی و ثبت اطلاعات کتابشناختی منابع فارسی و لاتین در راستای تأمین منابع علمی مورد نیاز کاربران، پس از تطبیق با موجودی کتابخانه دیجیتالی و پایگاه‌های دسترسی آزاد	۵۶۸ عنوان

۱۵۱۵ عنوان	ارزیابی، گزینش و جستجو منابع علمی در سیستم کتابخانه دیجیتال به منظور تهیه فهرست خرید	تأمین منابع علمی
۱۱۴۸ عنوان	ارائه خدمات تحویل مدرک کتاب الکترونیکی، مقاله، پایان نامه، طرح پژوهشی و کتاب صوتی	
۱۳۹۸ کاربر	ایجاد حساب کاربری و راهنمایی و آموزش استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی در سامانه تأمین منابع علمی	
۱۱ مورد	همانگی، تهیه خبر، اطلاع‌رسانی و برگزاری کارگاه آموزشی پایگاه‌های اطلاعاتی ScienceDirect، Scinitio، scopus و Zandy، نورمگز، سامانه‌های ایرانداک، سامانه تأمین منابع دانشگاه و کارگاه نحوه ارائه خدمات اطلاعاتی مبتنی بر هوش مصنوعی به اعضای هیئت علمی	
۵۳ مورد	پشتیبانی دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی و بین‌المللی و سامانه همانندجو	
۷۵۰ عنوان	ارزیابی، انتخاب و ثبت کتاب به منظور ورود به طرح مبادله کتاب	
۳۰۶ عنوان	تهیه و تولید کتاب صوتی از منابع اطلاعاتی لاتین و فارسی	
۲۸۶ عنوان	آماده‌سازی فایل‌های الکترونیکی کتاب‌های لاتین به منظور تولید کتاب صوتی	
۴۴۰ مورد	تهیه سرفصل آموزشی برای اعضای هیئت علمی مجموعه دانشکده‌های دانشگاه با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی	
۱۵۲۰۰ عنوان	ثبت منابع فارسی و لاتین و ثبت و الصاق تگ امنیتی	
۷۲۰ عنوان	اصلاح شماره ثبت منبع فیزیکی	سازماندهی و پردازش اطلاعات
۸۱۵۰	سازماندهی، دسترس‌پذیرسازی و آماده‌سازی کتاب، سند، مقاله، پایان نامه، طرح پژوهشی و کتاب گویا	
۴۵۰۰	بازبینی و اصلاح پیشینه‌های فراداده‌ای منابع مختلف	
*	ایجاد بخش تازه‌های کتاب بر وب سایت کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد	
*	تهیه و نگهداری فایل پشتیبان از سرور کتابخانه دیجیتال	
۳۲۰۰	اد پرو فایل یکپارچه برای دانشجویان نو ورود نیم‌سال‌های اول و دوم	
*	ترویجی کردن فرایند تحویل پایان‌نامه به کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد	

کتابخانه دیجیتالی	بررسی اتصال سامانه احراز هویت مرکزی (CASS) به سامانه کتابخانه دیجیتالی آذرسا و اتصال پنل پیامک سازمانی دانشگاه به سامانه کتابخانه دیجیتالی	*
	راهنمایی و پاسخگویی حضوری به کاربران بخش مرجع الکترونیکی، در خصوص استفاده از کتابخانه دیجیتالی	۲۰۰۰
	دریافت و تحویل نسخه الکترونیکی پایان نامه / رساله دانشجویان به صورت غیر حضوری و تسویه حساب در سیستم کتابخانه دیجیتالی و سامانه گلستان	۱۷۰۰
خدمات کاربران	فعال سازی سیستم الکترونیک جهت پرداخت جریمه تاخیر کتاب به آدرس : epay.atu.ac.ir	*
	تهیه فایل برای تازه های کتاب جهت درج در وب سایت کتابخانه	*
	رف خوانی، وجین و ساماندهی مخزن کتابخانه مرکزی	*
	تبدیل مخزن کتابخانه مرکزی به مخزن باز برای استفاده حضوری همکاران علمی و دانشجویان	*
	آماده سازی و بازگشایی سالن اهدائی کتابخانه و افزودن آن به مجموعه امانت (حدود ۳۰۰۰۰ عنوان)	*
	اجرای برنامه آموزشی سواد اطلاعاتی برای دانشجویان در راستای تقویت کیفیت پژوهش های دانشجویان	*
	ایجاد بخش دستیار پژوهشی هوشمند	*
	طراحی و ارائه خدمات مبتنی بر ابزارهای هوش مصنوعی در آموزش، پژوهش و خدمات فنی کتابخانه	*
	بازگشایی کتابخانه و خدمات آن برای عموم اهالی محله دهکده المپیک در راستای خدمات اجتماعی کتابخانه و دانشگاه	*
	طراحی و راه اندازی جلسات رونمایی، معرفی و نقد کتاب	*
	راه اندازی سامانه سایت کتابخانه مرکزی با قابلیت هایی مانند امانت کتاب الکترونیکی، فروش کتاب الکترونیکی، کتابخوان پیشرفته و ...	*
	راه اندازی خدمات چاپ بر اساس تقاضا (POD)	*
	راه اندازی کانال اطلاع رسانی در بله، تلگرام و اینستاگرام	۳ مورد

۳۶ مورد	به روزرسانی مرتب سایت کتابخانه مرکزی برای اطلاع رسانی فعالیت ها و معرفی خدمات تخصصی، به روزرسانی اطلاعات قبلی در مورد تحویل پایان نامه ها، درخواست تامین منابع، تهیه سرفصل دروس برای اعضای هیات علمی، نحوه دسترسی به پایگاه های جدید علمی و...
۱۱ مورد	به روزرسانی مرتب سایت فارسی و انگلیسی بریکس با اخبار و اطلاعیه های مختلف
۱۶۲ مورد	تکمیل بانک کتاب و مقالات و پایان نامه های بریکس به دو زبان فارسی و انگلیسی در سایت های مربوطه
۱۵ عنوان	ویدئو کلیپ اختصاصی برای معرفی خدمات متنوع کتابخانه مرکزی و مراسم های مربوط به معاونت پژوهشی
۱۲ عنوان	مستندسازی فعالیت های کتابخانه مرکزی مانند ساخت سینمای کتابخانه، اقدامات عمرانی و نشست های مختلف
*	برگزاری نشست نقد و بررسی فیلم ایران شهر با موضوع جنگ ۱۲ روزه و سه نشست برخط بین المللی نقد کتاب با نویسندگان ارمنی و تونسی که بعد از دریافت مصوبه برگزار می شود
*	میزبانی از تمرینات برگزاری مسابقات دومینوی دانشگاه در مخزن کتابخانه مرکزی و نشست انتقال تجربه تاب آوری کسب و کارها در شرایط سخت و میزبانی از دوره های هوش مصنوعی دانشجویی
*	برگزاری نشست نقد کتاب و نقد مستند
*	مدیریت سالن همایش

**روابط
عمومی**

علاوه بر اقدام های صورت گرفته و گزارش شده در بالا اقدام ها و اتفاق های متعدد دیگری نیز در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه صورت گرفته است که به برخی از مهم ترین آنها در ادامه اشاره می شود:

- بازسازی و راه اندازی مجدد سالن همایش کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد
- تدوین سازوکار و اجرای شورای مدیران کتابخانه ها
- آغاز نشست های مربوط به نقد کتاب و فیلم

- اجرای سالن چندمنظوره در طبقه زیرین و انتهای بال غربی کتابخانه
- طراحی و آماده‌سازی مقدمات برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه سواد اطلاعاتی
- بازآموزی کتابداران دانشگاه در حوزه بهره‌گیری از ابزارهای هوش مصنوعی در خدمات به کاربران
- آزمون و تهیه مقدمات در حوزه بهره‌گیری از ابزارهای هوش مصنوعی در خدمات فنی کتابخانه
- افزایش ساعات فعالیت کتابخانه و خدمات حضوری و مجازی به کاربران
- و